

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS KLAIPĖDOS REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Birutės g. 16, LT-91204, Klaipėda, tel. (8 46) 46 64 53,

Faks. (8 46) 46 64 52, el.p. rastine@kild.am.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190742333

UAB „AF-Enprima“	2009-06-16	Nr. (9.14.5.)-LV4-2997
Odmink g. 8, LT-21122, Vilnius,	2009-04-02	Nr. 09-140
Faksas 8-5 210 7211.	2009-06-08	ID-040

SPRENDIMAS DĖL UAB „FORTUM KLAIPĖDA“ BIOKURO IR ATLIEKŲ TERMOFIKACINĖS JÉGAINĖS STATYBOS KLAIPĖDOJE GALIMYBIŲ

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:

UAB „Fortum Klaipėda“, Lypkių g. 57, LT-94100, Klaipėda, telefonas: 8-5 243 0043, faksas: 8-5 278 8221, el.p.: juozas.doniela@fortum.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas:

UAB „AF-Enprima“, Odmink g. 8, LT-21122, Vilnius, telefonas: 8-5 210 7210, faksas: 8-5 210 7211, el.p.: rasa.alkauskaite@afconsult.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Biotuko ir atliekų termofifikacinių jégainės (toliau-Jégainė) statyba.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta:

4,7479 ha (kadastrinis Nr.2101/0034:83) žemės sklypas, kuriamė planuojama statyti Jégainę, yra Lypkių g. 57, Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje, Klaipėdos apskrityje. Žemės sklypo pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis kita, naudojimo būdas – pramonės sandėliavimo objektų teritorijos. Gretimybėje išlikūrusios šios įmonės: UAB „Geoterma“, AB „Klaipėdos energija“, UAB „Mestilla“. Planuojamoje teritorijoje gerai išvystyta inžinerinė infrastruktūra – ryšių linijos, elektros linijos, vandentiekio ir nuotekų tinklai, šilumos bei karšto vandens tiekimo tinklai, dujotiekis.

Artimiausia gyvenamoji teritorija – Lypkių gyvenvietė, esanti už 500 m, Švepelių gyvenvietė, esanti už 600 m. Artimiausias Klaipėdos gyvenamasis rajonas – Gedminai, esantis už 800 m nuo planuojamos Jégainės.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Planuojama statyti termofifikacinę jégainę, kurios pajegumas bus 20 MW elektros energijos ir 50 MW šilumos. Deginimo metu gaunama elektros energija bus tiekama į elektros tinklus, o šiluminė energija Klaipėdos miestui. Tai bus bendro deginimo įrenginys¹. Katilo technologija – deginimas ant ardyno, temperatūra deginimo kameroje $\geq 850^{\circ}\text{C}$. Kuro² poreikis – 36 t/valandą arba 245 000 t/metus. Kuro mišinio kalorifgumas – 8,5 MJ/kg. Jégainė dirbs 8000 valandas per metus. Jégainė remontui per metus bus sustabdoma 3 – 4 savaitėms. Šaltuoju metų periodu Jégainė dirbs 100% pajegumu, o šiltuoju periodu daliniu, 70 % apkrovimui. Metinis energetinis efektyvumas: 84 – 80%. Planuojama, kad Jégainė dirbs 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę. Eksploatacijos laikas apie 25 metų.

Jégainėje per metus bus sudeginama: 1) apie 115 000-130 000 t (50 % nuo bendro kuro kiekliai) komunalinių atliekų po rūšiavimo jų susidarymo vietoje ir/arba antrinio rūšiavimo³ (toliau-komunalinės atliekos), 2) apie 75 000 t (30% nuo bendro kuro kiekliai) biotuko⁴, 3) apie 50 000 t (20 % nuo bendro kuro kiekliai) nepavojingų gamybos atliekų ir 4) 3000-3500 tūkst. Nm³ gamtinės dujų, kurios bus naudojamos tik Jégainės paleidimo stabdymo metu. Deginamų komunalinių atliekų sudėtis: popierius ir kartonas – 10 –

¹ Bendro deginimo įrenginys – tai bet kuris stacionarus arba mobilus įrenginys, kurio pagrindinis tikslas yra energijos arba materialinių produktų gamyba ir kuris naudoja atliekas kaip iprasčinių arba papildoma kura (2006-12-04 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-564).

² Kuras – tai biokuras, komunalinės atliekos po rūšiavimo jų susidarymo vietoje ir/arba antrinio rūšiavimo, nepavojingos gamybos atliekos.

³ Jégainėje bus deginamos komunalinės atliekos po rūšiavimo jų susidarymo vietoje, t.y. po pirminio gyventojų rūšiavimo, kurio angimas tikėtinas iki 2011 m arba/ ir po antrinio rūšiavimo, t.y. po rūšiavimo technologijų pagalba, jei tokis rūšiavimas atsiras Klaipėdos regione.

⁴ Biokuras – tai natūralaus medienos pagrindo medžiaga, kuri nebuvo chemiškai apdirota ir jos natūrali sudėtis nėra pakitusi.

30%; plastikas – 5 – 15%; virtuvės atliekos ir žalios biologiškai skaidžios – 30 – 50%; stiklas – 5 – 10%; metalas - 2 – 6%; kitos degios atliekos – 8 – 15%, kitos priemašos – 1 – 15%. Jégainėje nebus priimamos statybos ir griovimo atliekos, pavojingos atliekos ir medicininės atliekos.

Per metus sudeginus 245 000 t kuro, bus pagaminta 380 GWh šilumos, 110 GWh/m elektros energijos, susidarys apie 21 000 t dugno pelenų (šlako), apie 1700 t katilo pelenų, apie 5700 t išmetamuju dujų valymo atliekų, apie 131 000 m³ gamybinių nuotekų ir apie 400 t teršalų išmetamų į aplinkos orą.

Jégainė sudarys šie pagrindiniai įrenginiai: atliekų iškrovimo stotis ir atliekų bunkeris; biokuro iškrovimo aikštélė ir bunkeris; po oro teršalų valymo susidariusių valymo atliekų kietinimo įrenginiai ir bunkeris; šlako bunkeris ir lakių pelenų bunkeris; katilas su ardynine pakura; garo turbina; išmetamuju dujų valymo sistema; kondensato/tiekiamo vandens šildymo sistema su tiekiamo vandens rezervuaru; tiekiamo vandens slurblinės; vandens paruošimo įrenginiai ir laikymo rezervuaras; elektros sistema; jėgos transformatorius; automatizavimo sistema; pavišinių nuotekų valymo įrenginiai.

I Jégainė atvežtos komunalinės ir nepavojingos gamybos atliekos po svérimo, uždarejo atliekų iškrovimo patalpoje, bus išpilamos į atliekų bunkerį. Biokuras bus iškraunamas biokuro priémimo stotyje. Toliau atliekos ir biokuras bus nukreipiamos į uždarą bunkerį, kur bus sumaišomos. Greiferiniu kranu kuras bus paduodamas į piltuvą ir nukreipiamas į deginimo katilą. Naudojant deginimo arba ardyno technologiją, specialaus atliekų paruošimo nereikia. Esant poreikiui, Jégainės teritorijoje bus smulkinamos stambesnės atliekos.

Jégainės veikloje bus naudojamos šios cheminės medžiagos: 1) amoniako 25 % tirpalas bus naudojamas pačiame deginimo įrenginyje azoto oksidui (NO_x) mažinimui ir vandens paruošimui. Per metus bus sunaudojama 980 t, saugomas vietoje kiekis – 10 t; 2) gesintos kalkės bus naudojamos išmetamuju dujų valymo įrenginiuose, siekiant padidinti SO₂ ir kitų rūgštinių dujų absorbcijos efektyvumą. Per metus bus sunaudojama 2400 t, saugomas vietoje kiekis – 50 t; 3) aktyvioji anglis bus naudojama išmetamuju dujų valymo įrenginiuose, tam kad išmetamos dujos būtų apvalomos nuo dioksinių, furanų, gyvsidabrio (Hg) ir sunkiųjų metalų. Per metus bus sunaudojama 110 t, saugomas vietoje kiekis – 15 t; 4) cementas naudojamas jégainės liekanų apdorojimo įrenginiuose. Per metus bus sunaudojama 1170 t; 5) natro druska ir hidrazinas bus naudojamas vandens apdorojimui. Natrio druskos per metus bus sunaudojama – 0,7 t, o hidrazino – 2,7 t.

Jégainės veiklai reikalingas vanduo bus imamas iš Klaipėdos miesto centralizuotų tinklų ir paruošiamas vietiniuose vandenruošos įrenginiuose. Per metus bus sunaudojama apie 181 000 m³ demineralizuoto vandens bei 71 800 m³ neapdoroto vandens (aušinimui, plovimui ir kt.).

6. Priemonių, numatytių neligiamam poveikiniui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensioti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas:

6.1. Aplinkos oras. 1) išmetamuju dujų valymui nuo rūgštinių dujų (sieros dioksido (SO₂), vandenilio chlorido (HCl), vandenilio fluorido (HF)) bei gyvsidabrio (Hg), dioksinių, furanų ir sunkiųjų metalų (Sb, Ar, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V) bus naudojami neregeneracinių pusiau sauso valymo įrenginiai. Neregeneraciniuose pusiau sauso valymo įrenginiuose bus naudojamos gesintos kalkes ir aktyvioji anglis. Gesintos kalkės reaguos su visais rūgštinių komponentais (SO₂, HCl, HF). Be to daliu kalkų reaguos su išmetamose dujose esančiu anglies dioksidu (CO₂). Aktyvioji anglis surinks gyvsidabrij (Hg), dioksinius, furanus ir sunkiosius metalus. Prisklausomai nuo teršalo, neregeneraciniuose pusiau sauso valymo įrenginiuose išvalymo efektyvumas sieks 84-99,7%. Apvalytos išmetamosios dujos iš šio oro teršalų valymo įrenginio toliau pateks į rankovinius filtras, kurių išvalymo efektyvumas nuo kietųjų dailelių sieks iki 99 %. Rankovinis filtras susidės iš dviejų ir daugiau sekcių, todėl net jei viena sekceja bus remontuojama, filtras velks efektyviai. Azoto oksidui (NO_x) pašalinimui iš išmetamuju dujų bus naudojamas selektyvinis nekatalitinis valymas. Oro teršalų valymo įrenginiai išmetamasias dujas apvalys iki ribinių verčių, nustatytų Europos Sajungos informaciniame dokumente „European Commission Reference Document on Best Available Techniques for Waste Incineration, August 2006”, t.y. planuojama statyti Jégainė atitiks Europos Sajungoje taikomus geriausius prieinamus gamybos būdus (toliau – GPGB) atliekų deginimui. Teisės aktų nustatyta tvarka bus vykdomas išmetamų teršalų monitoringas.

6.2. Atliekos. Eksplotuojant Jégainė susidarys nepavojingos ir pavojingos atliekos. Nepavojingos atliekos – dugno pelenai (šlakas) ir katilo pelenai bus laikinai saugomi uždarame, vandeniu nelaikžiame bunkeryje ir toliau perduodami atliekų tvarkytojui. Eksplotuojant oro teršalų valymo įrenginius, susidarys pavojingos atliekos, tai lakių pelenai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų (19 01 13*) ir išmetamuju dujų valymo kietosios atliekos (19 01 07*). Siekiant sumažinti medžiagų išspilovimo lygi ir galimą grėsmę aplinkai, pavojingos atliekos Jégainėje bus apdorojamos, t.y. sukietinamos ir perduodamos atliekų tvarkytojui (numatyta šalinimas ES pavojingų atliekų klasės savartyne).

Sutartyse su atliekų tiekėjais bus numatyta, kokios komunalinės atliekos ir nepavojingos gamybos atliekos Jégainėje bus priimamos, bus numatyti reikalavimai jų kokybei, numatytos priemones ir atsakomybė už sutarties salygų nesilaikymą. Specialia įranga periodiškai bus tikrinamas atliekų radioaktyvumas.

6.3. Nuotekos. Ūkinės veiklos metu susidariusios nuotekos bus išleidžiamos į centralizuotus nuotekų tinklus. Jégainėje naudojant pusiau sausą išmetamąjį dujų valymo metodą gamybinės nuotekos nesusidarys. Jégainėje veiks uždara (cirkuliacinė) aušinimo sistema, o tai leis sumažinti gamybinių nuotekų kiekius. Nuotekos, susidariusios atliekų saugojimo bunkeryje, ir nedidelė dalis kondensalo bus įpurškianios į kūryklą, kur išgaruos deginimo metu.

Visi technologiniai procesai bus uždarai, darbai vykdomi uždarose patalpose, Jégainės teritorija bus padengta keta ir vandeniu nelaidžia danga, todėl teršiančių medžiagų patekimas į gruntu ir paviršinės vandenės yra minimalus. Paviršinės nuotekos bus surenkamos ir valomos paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Jégainės teritorijoje bus įrengta talpykla, skirta surinkti neleistinai užterštas paviršines nuotekas iš Jégainės teritorijos arba vandeniu, užterštam po išsiliejimui, gaisrų gesinimo ir pan. Talpykla bus pakankamo dydžio, kad surinktas užterštas vanduo galėtų būti saugomas, kol bus ištirtas, o esant būtinybei – išvalytas, prieš jį išleidžiant. Teisės aktų nustatyta tvarka bus vykdomas monitoringas.

6.4 Triukšmas. Numatytos šios triukšmo prevencijos priemonės – triukšmingos įrangos izoliavimas triukšmą absorbuojančiomis medžiagomis; slopinuvę įrengimas išsiurbimo ir išleidimo kanaluose; garsą absorbuojančią medžiagą naudojimas sienose ir lubose; vibraciją mažinančių priemonių ir lanksčių sujungimų naudojimas ir kt.

6.5. Kvapai. Pagrindinis kvapų susidarymo šaltinis – atliekų priėmimo patalpa ir kuro bunkeris. Komunalinių atliekų iškrovimas bei saugojimas vyks uždaroe patalpoje. Bus naudojama efektivu kvapų sumažinimo priemonė – oras iš šių patalpų išsiurbiamas ir paduodamas į deginimo katilą. Tokiu būdu susidaro slėgio skirtumas, nemalonus kvapas kartu su kuro bunkeryje esančiu oru nepatenka į išorę. Komunalinių atliekų transportavimas bus vykdomas specialiu uždaru autotransportu, kurio dėka bus išvengta kvapų pasklidimo po aplinką vežimo metu.

7. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektių išvados:

7.1. Klaipėdos apskrities viršininko administracija 2008-10-27 raštu Nr. 2-3554-(2.23) pritarė planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitai. 2009-05-27 Klaipėdos apskrities viršininko administracija raštu Nr. 2-1787-(2.23) pritarė planuojamos ūkinės veiklos galimybei.

7.2. Klaipėdos miesto savivaldybės administracija 2008-11-11 raštu Nr. (4.36)-R2-2838 pritarė planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitai. 2009-05-28 Klaipėdos miesto savivaldybės administracija raštu Nr. (4.36)-R2-1636 pritarė planuojamai ūkinėi veiklai;

7.3. Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos valstybinės priešgaisrinės priežiūros skyrius 2008-12-03 raštu Nr. 1.9-66 pritarė planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitai. 2009-05-25 Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos valstybinės priešgaisrinės priežiūros skyrius raštu Nr.1.13-944 patikslino pateiktą išvadą dėl ataskaitos, nurodant kad neprieštarauja planuojamos ūkinės veiklos galimybeit;

7.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija Klaipėdos visuomenės sveikatos centras 2008-12-31 Normatyvių dokumentų bei gaminių higieninės ekspertizės protokolu Nr. E6-32 planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitai pritarė. 2009-05-28 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija Klaipėdos visuomenės sveikatos centras raštu Nr.(7.5)-V4-1264 informavo, kad Normatyvių dokumentų bei gaminių higieninės ekspertizės protokolu Nr. E6-32 pateiktą išvadą reiškia pritarimą planuojamos ūkinės veiklos galimybei.

7.5. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis padalinys 2008-09-26 raštu Nr.(1.40)2kl-32 planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitai pastabų neturėjo ir jai pritarė. 2009-05-29 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis padalinys raštu Nr. 1.40)2kl-21 nepriatarė planuojamos ūkinės veiklos galimybei.

7.6. Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta Poveikio aplinkai vertinimo programą, ataskaitą ir išvadą teikimo klausimais komisija susipažinusi su biokuro ir atliekų termofikacinės jégainės statybos Klaipėdoje PAV ataskaita 2008-10-17 raštu Nr. (5.1.42)-A5-3642 pateikė nuomonę: „Klaipėdos rajono savivaldybės taryba 2008-05-29 sprendimu Nr. T11-238 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos“ nepriatarė planuojamai ūkinėi veiklai (Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje).“

8. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas:

Pranešimas apie parengtą planuojamos ūkinės veiklos PAV programą buvo paskelbtas 2007-11-20 Klaipėdos miesto laikraštyje „Klaipėda“, 2007-11-20 respublikiniam dienraštyje „Lietuvos žinios“ ir patalpiatas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos skelbimų lentote. Besiribojančių su planuojamos ūkinės veiklos teritorija žemės sklypų savininkams (UAB „Mestilla“ ir UAB „Klaipėdos laisvosios ekonominės zonas valdymo bendrovė“) pranešimai apie planuojamą ūkinę veiklą buvo išsiūlti registruotais laiškais. 2007-12-03 UAB „Klaipėdos laisvosios ekonominės zonas valdymo bendrovė“ planuojamos ūkinės veiklos organizatoriu (toliau – Užsakovas) pateikė pastabas dėl PAV programos. PAV dokumentų rengėjas

atsižvelgę į pateiktas pastabas ir jas išnagrinėjo PAV ataskaitoje. Daugiau motyvuotų pasiūlymų dėl planuojamos ūkinės veiklos iš suinteresuotos visuomenės, per teisės aktuose nustatyta terminą, nei PAV dokumentų rengėjas/ Užsakovas, nei PAV subjektai, ar atsakinga institucija negavo.

Pranešimas visuomenei apie organizuojamą viešą supažindinimą su planuojamas ūkinės veiklos PAV ataskaita buvo išspausdintas 2008-07-29 Klaipėdos miesto laikraštyje „Klaipėda“, 2008-07-29 respublikiniam dienraštyje „Lietuvos žinios“ ir patalpintas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos skelbimų lentoje. 2008-08-13 17th val. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijėse pataisytose įvyko viešas visuomenės supažindinimas su PAV ataskaita, kuriame dalyvavo: Užsakovo ir PAV dokumentų rengėjų atstovai; Jakų bendruomenės centro atstovė; UAB „Klaipėdos laisvosios ekonominės zonas valdymo bendrovė“ atstovas ir „Balticum televizija“ atstovas. UAB „Klaipėdos laisvosios ekonominės zonas valdymo bendrovė“ atstovas viešo supažindinimo metu raštiškai pateikė motyvuotą pasiūlymą dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitos, kuris buvo užregistruotas. PAV dokumentų rengėjas, teisės aktų nustatyta tvarka, įvertino gautą motyvuotą pasiūlymą ir atsiinkamai papildė PAV ataskaitos skyrius.

Departamentas įvertinės pateiktą PAV ataskaitą, ir vadovaujančios Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 9 straipsnio 7 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, PAV dokumentų rengėjui pateikė motyvuotus reikalavimus pataisyti PAV ataskaitą ir pakartotinai organizuoti viešą visuomenės supažindinimą su pataisyta PAV ataskaita. Pranešimas visuomenei apie organizuojamą pakartotiną viešą supažindinimą su pataisyta PAV ataskaita buvo išspausdintas 2009-04-28 Klaipėdos miesto laikraštyje „Klaipėda“, 2009-04-28 respublikiniam dienraštyje „Lietuvos žinios“ ir patalpintas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos skelbimų lentoje, bei informuoti gretimų sklypų savininkai. 2009-05-12 11th val. Departamento posėdžių salėje įvyko viešas visuomenės supažindinimas su pataisyta PAV ataskaita. Pakartotiniam viešam supažindinimui su pataisyta PAV ataskaita dalyvavo vienės suinteresuotos visuomenės atstovas. Viešame supažindinime dalyvavo visi PAV subjektai, išskyrus Klaipėdos apskrities viršininko administraciją ir Kultūros paveldo departamento prie kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinių padalinį. PAV dokumentų rengėjas/Užsakovas iki visuomenės viešo supažindinimo pradžios, jo metu ir po jo, suinteresuotos visuomenės motyvuotų pasiūlymų negavo.

Departamentas, gavęs PAV ataskaitą bei pataisyta PAV ataskaitą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Departamento internetinėse svetainėse paskelbė visuomenei apie UAB "Fortum Klaipėda" pateiktą planuojamas ūkinės veiklos, biokuro ir atliekų termofikacijos jėgainės statybą, PAV ataskaitą/pataisyta PAV ataskaitą bei nurodė datą iki kada visuomenė turėjo teisę kreiptis į atsakingą instituciją ir PAV subjektus jų kompetencijos klausimais ir raštu pateikti informaciją dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą planuojamas ūkinės veiklos poveikį aplinkai ar vykdant PAV procedūras. Departamentas apie galimus pažeidimus informacijos negavo.

9. Tarpvalstybinės konsultacijos

Planuojama ūkinė veikla reikšmingo poveikio kital Europos Sąjungos valstybei nedarys, todėl tarpvalstybinės konsultacijos nebuvu vykdomos.

10. Sprendime nustatytos sąlygos:

10.1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominės zonų pagrindų įstatymo 2 straipsniu laisvosios ekonominės zonos teritorijoje neturi būti nuolatinę gyventojų, todėl įmonė ūkinę veiklą, apibrėžtą Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 2 straipsnyje, galės vykdyti kai bus išskelti nuolatiniai gyventojai iš Laisvosios ekonominės zonos teritorijos;

10.2. Veiklos vykdytojas Jėgainė privalo suprojektuoti, įrengti ir eksploatuoti taip, kad nebūtų viršijamos išmetamųjų teršalų ribinės vertės nustatytos Europos Sąjungos informaciniame dokumente „European Commission Reference Document on Best Available Techniques for Waste Incineration, August 2006“;

10.3. Jėgainėje draudžiama deginti antrines žaliavas, surinktas po pirminio ir antrinio rūšiavimo; visas susidarančias „žaliąsias“ atliekas, t.y. sodų, parkų, ir želdymų tvarkymo biologiskai skaidžias atliekas; kitas, perdirlkimui tinkamas atliekas; pavojingas atliekas; medicinines atliekas, kurinių tvarkymui Lietuvoje yra sulankti pajėgumai.

10.4. Ūkinės veiklos metu susidariusios pavojingos atliekos privalo būti sukietintos ir šalinamos teisės aktų nustatyta tvarka.

10.5. Jėgainėje turi būti įrengta monitoringo sistema atitinkanti Lietuvos standartą LST EN 14181 „Stacionariųjų šaltinių išmetamieji teršalai. Automatiškų matavimo sistemų kokybės užtikrinimas“.

10.6. Veiklos vykdytojas privalo vykdyti išmetamų teršalų nepertraukiatus matavimus, kurie privalomi pagal galiojančius teisės aktus ir sudaryti galimybę visuomenei bei valstybiųnėmis institucijoms susipažinti su matavimų rezultatais (pavyzdžiu, nepertraukiamu matavimų duomenys teikti „online“ būdu internete).

11. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą:

11.1. Eksploatuojant Jégainę nebus viršytі nustatyti aplinkos apsaugos normatyvai. Atlikti teršalų paženio koncentracijų modeliavimo rezultatai parodė, kad iš stacionaraus aplinkos oro taršos Šaltinio išmetamų anglies monoksido (CO), azoto dioksido (NO₂), kietujų dalelių (KD10), sieros dioksido (SO₂) ir švino (Pb) koncentracijos neviršys ribinių aplinkos oro užterštumo verčių, patvirtintų 2001-12-11 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. 591/640 "Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo", sunkiųjų metalų - kadmio (Cd), nikelio (Ni) ir arseno (Ar) koncentracijos neviršys siektinų verčių patvirtintų 2006-04-03 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. D1-153/V-246 „Dėl aplinkos oro užterštumo arsenui, kadmium, nikeliui ir benz(a)pirenu siektinu verčių patvirtinimo“, o vandenilio chlorido (HCl), vandenilio fluorido (HF), amoniako (NH₃), sunkiųjų metalų –vanadžio (Vn), chromo (Cr), kobalto (Co), mangano (Mn), stibio (Sb), vario (Cu) ir furanų koncentracijos neviršys ribinių užterštumo verčių aplinkos ore, patvirtintų 2007-06-11 LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sajungos kriterijus, sarašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sarašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“.

Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus (HCl, HF, NH₃, Vn, Cr, Co, Mn, Sb, Cu furanai), skaidos skaiciavimai buvo atlikti programa VARSA 3.01, o teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sajungos kriterijus (CO, NO₂, KD10, SO₂, Pb, Cd, Ni ir Ar) skaidos skaiciavimai buvo atlikti programa SELMA^{GIS}. Pradėjus eksploatuoti Jégainę, atitinkamai bus sumažinta Klaipėdos elektrinės, esančios Danės g. 8, pajėgumas, todėl jos keliama tarša sumažės 89% lyginant su esama situacija („nulinė“ alternatyva).

Triukšmo skaidos skaiciavimai Klaipėdos laisvosios ekonominės zonas teritorijoje prie Jégainės, įvertinant transporto įtaką dėl planuojamos ūkinės veiklos bei pačios jégainės įrenginių keliama triukšma, atlikti kompiuterine programa CadnaA parodė, kad dėl planuojamos ūkinės veiklos triukšmo lygis gali padidėti 1dB(A). Leidžiami triukšmo lygiai, įvertinus ir jégainės įrenginių skleidžiamą triukšmą, nei dieną, nei vakare, nei naktį nei apskaičiuotas L_{dav} rodiklis nebus viršijami. Jégainės įrenginių keliamas triukšmo lygis neviršys GPGB atliekų deginimui nustatytais ribinių lygiu.

11.2. Vertinant planuojamas Jégainės poveikį aplinkai buvo nagrinėtos kelios technologinių sprendimų ir poveikį aplinkai mažinančių priemonių alternatyvos, taip pat „nulinė“ alternatyva. Planuojamos įdiegti technologijos (deginimas ant ardyno) ir poveikį aplinkai mažinančios priemonės (neregeneraciniai pusiau sauso valymo įrenginiai, rankoviniai filtrai, selektyvinis nekatalitinis valymas) yra rekomenduojamos kaip GPGB atliekų deginimui, užtikrinantys, kad bus pasiektos išmetamų teršalų ribinės vertės nustatytos „European Commission Reference Document on Best Available Techniques for Waste Incineration, August 2006“, kurios yra „griežtesnės“, negu nustatytos Aplinkosauginiuose atliekų deginimo reikalavimuose, patvirtintuose 2006-12-04 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-564.

11.3. Jégainei bus nustatyta 150 m sanitarinė apsaugos zona, kuri nešeis iš Pramonės parko teritorijos sanitarinės apsaugos zonas, kuri buvo nustatyta 2006-09-28 Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-285 „Dėl pramonės parko teritorijos tarp Vilniaus plento, kelio Palanga-Šilutė, Lypkių gatvės ir geležinkelio detaliojo plano patvirtinimo“.

11.4. Pastačius Jégainę bus sukurta alternatyva atliekų šalinimui Klaipėdos regiono nepavojingų atliekų sąvartyne (toliau – sąvartynas). Igyvendinės projekta, sąvartyne šalinamų komunalinių atliekų kiekis lyginant su esama situacija sumažės apie 70%. Komunalinių atliekų deginimas prates sąvartyne eksploatacijos laikotarpi. Pradėjus deginti komunalines atliekas bus igyvendinti Valstybiniam strateginiame atliekų tvarkymo plane, patvirtintame 2007-10-31 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1224, keliami uždaviniai, t. y. rūšiuotos komunalinės atliekos netinkamos perdirbtų ir turinčios energetinę vertę bus panaudotos energijai gauti.

11.5. Numatytos priemonės neigiamam poveikiui aplinkai sumažinti. Įrenginys bus automatizuotas, teisės aktų nustatyta tvarka bus vykdomas taršos šaltinių monitoringu.

11.6. Dauguma PAV subjektų pritarė UAB „Klaipėda Fortum“ planuojamai ūkinėi veiklai, išskyrus Klaipėdos rajono savivaldybės administraciją, kuria Departamentas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostata pakvietė dalyvauti poveikio aplinkai vertinimo procese, ir Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinė padalinij (toliau – KPD Klaipėdos TP).

2008-07-10 Departamentas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 8 straipsnio 12 dalies nuostata, kai PAV subjektų išvados dėl PAV programos prieštarauja viena kitai, suorganizavo susirinkimą, kurio metu buvo svarstyti pateiktos PAV subjektų išvados dėl UAB „Fortum Klaipėda“ planuojamos ūkinės veiklos, biokuro ir atliekų termofikacinės jégainės statybos, PAV programos. Susirinkimo metu Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos atstovas pateikė pasifilmymus,

kad PAV dokumentų rengėjas PAV ataskaitoje pateiktų planuojamų deginti komunalinių ir nepavojingų gamybos atliekų kodus, įvertintų suminį aplinkos oro užterštumą ir numatyti monitoringo taškus, išnagrinėtų aukštesnių temperatūrų panaudojimo galimybes termofikacijėje jėgainėje. PAV dokumentų rengėjas atlikdamas poveikio aplinkai vertinimą, atsižvelgė į Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos atstovo pateiktus pasiūlymus. 2009-05-12 Departamente įvyko susirinkimas, kuriam buvo svarstyti pateiktos PAV subjektų išvados dėl PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių bei pristatyta pataisytą PAV ataskaitą. Susirinkime dalyvavo visi PAV subjektai išskyrus Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinių padalinijų ir Klaipėdos apskrities viršininko administraciją. Susirinkimo metu buvo nuspresta ir užprotokoliuota 2009-05-12 protokole Nr. LV2-10/T, kad Klaipėdos rajono savivaldybės administracija privalo per 5 darbo dienas, nuo susirinkimo dienos, Departamentui pateikti motyvuotą išvadą (paremtą faktiniais duomenimis, rodikliais, faktinėmis aplinkybėmis taip pat pagrįstą teisės aktų nuostatomis ar kitais dokumentais) dėl pataisytos PAV ataskaitos. 2009-05-26 Klaipėdos rajono savivaldybės administracija raštu Nr. (5.1.42)-A5-1771 Departamentui nepateikė motyvnotos išvados, paremtos faktiniais duomenimis, rodikliais, faktinėmis aplinkybėmis taip pat pagrįstą teisės aktų nuostatomis ar kitais dokumentais, dėl pataisytos PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybės. Departamentas Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos pateiktą išvadą dėl nepritarimo planuojamos ūkinės veiklos galimybei laiko nemotyvuota.

2007-12-22 KPD Klaipėdos TP raštu Nr. (7.12)2kl-143 pritarė PAV programai, taip pat 2008-09-26 ši valstybinė institucija raštu Nr. (1.40)2kl-32 pritarė PAV ataskaitai, tačiau 2009-05-25 PAV dokumentų rengėjui paprašius, kad KPD Klaipėdos TP pateiktą išvadą ne tik dėl PAV ataskaitos, bet ir dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių, 2009-05-29 KPD Klaipėdos TP raštu Nr. (1.40)2kl-21 pateikė išvadą, kad nepritaria planuojamos ūkinės veiklos galimybei. Departamentas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies nuostata, kai PAV subjektų išvados dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių prieštarauja viena kitai, 2009-06-03 antrą kartą organizavo susirinkimą, kuriam buvo svarstyti pateiktos PAV subjektų išvados dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybės. I susirinkimą atvyko Užsakovas, PAV dokumentų rengėjas ir visi PAV subjektai, išskyrus Klaipėdos rajono savivaldybės administraciją ir KPD Klaipėdos TP, kuris ir nepritarė planuojamos ūkinės veiklos galimybei. Susirinkimo metu buvo nuspresta ir užprotokoliuota 2009-06-03 protokole Nr. LV2-12/T, kad Departamentas kreipsis raštu į KPD Klaipėdos TP, kad pateiktą neatvykimo į susirinkimą dėl PAV subjektų išvadų svarstymo priežastys arba motyvus. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies nuostata, Departamentas per 25 darbo dienas nuo pataisytos PAV ataskaitos gavimo dienos privalo priimti sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių, iki nustatyto sprendimo priėmimo termino KPD Klaipėdos TP atsakymo apie neatvykimo į susirinkimą priežastis bei motyvus kodėl nepritaria planuojamai ūkinėi veiklai neprateikė.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 9 straipsnio 5 dalimi, PAV subjektai turi teisę pateikti motyvuotus reikalavimus, kad PAV dokumentų rengėjas papildytų ar pataisyti PAV ataskaitą, tačiau KPD Klaipėdos TP šia suteikta teise nepasinaudojo ir 2008-09-26 raštu Nr.(1.40)2kl-32 pritarė PAV ataskaitai. KPD Klaipėdos TP nedalyvavo né viename Departamento organizuotame susirinkime dėl pateiktų PAV subjektų išvadų dėl PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių svarstyme, kuriam savo kompetencijos ribose galėjo pateikti motyvuotą nepritarimą planuojamai ūkinėi veiklai ar motyvuotus pasiūlymus. 2009-05-29 KPD Klaipėdos TP raštu (1.40)2kl-21 pateikta išvada dėl nepritarimo planuojamai ūkinėi veiklai nėra motyvuota, t. y. neparemta faktiniai duomenimis, rodikliais, faktinėmis aplinkybėmis taip pat nepagrįsta teisės aktų nuostatomis ar kitais dokumentais. Remiantis aukščiau pateiktais argumentais, Departamentas pateikta KPD Klaipėdos TP išvadą dėl nepritarimo planuojamos ūkinės veiklos galimybeli laiko nemotyvuota.

11.7. Suinteresuota visuomenė buvo tinkamai, t. y. nepažeidžiant teisės aktų, reglamentuojančių visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos procese, informuota apie UAB „Fortum Klaipėda“ planuojamą ūkinę veiklą.

12. Sprendimo pobūdis (planuojama ūkinė veikla leistina/neleistina):

Atsižvelgiant į įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas, planuojamos ūkinės veiklos pobūdį ir galimą poveikį aplinkai, ūkinė veikla – biokuro ir atliekų termofikacinės jėgainės statyba, Lypkių g. 57, Klaipėdos laisvojoje zonoje yra leistina.

Direktorius

Andrius Kairys

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. +370 70662008, faks. +370 70662000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulaičio g. 1
08200 Vilnius

2014-06-23
2014-06-13
2014-06-19

Nr. (2.6)-A4-2565
Nr. V1-1476
V1-1528

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL UAB „FORTUM KLAIPĖDA“ TERMOFIKACINĖS JÉGAINĖS (KRETAİNIO G. 3, KLAIPĖDA) EKSPLOATACINIO REŽIMO OPTIMIZAVIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada – Aplinkos apsaugos agentūros 2014 m. kovo 13 d. raštu Nr. (2.6)-A4-1058 priimta atrankos išvada dėl UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės (Kreteinio g. 3, Klaipėda) eksploatacinio režimo optimizavimo poveikio aplinkai vertinimo (toliau – Atrankos išvada). Atrankos išvadoje nurodoma, kad minėtai ūkinėi veiklai poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV) privalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma – 2014 m. kovo 19 d. laikraštyje „Respublika“, 2014 m. kovo 18 d. laikraštyje „Klaipėda“, 2014 m. kovo 17 d. informacija paskelbta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos skelbimų lentoje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Fortum Klaipėda“, Kreteinio g. 3, 94103 Klaipėda, tel. (8 46) 49 3402, faks. (8 46) 49 3403, el. p. fortumklaipeda@fortum.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – termofikacinės jégainės (toliau – Jégainė) eksploatacinio režimo optimizavimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Klaipėdos apskr., Klaipėda, Kreteinio g. 3. Jégainė pastatyta ir veikia žemės sklype (kadastrinis Nr. 2101/0031:83), esančiame Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje.

Besiribojančiuose sklypuose įsikūrusios įvairios pramonės įmonės: UAB „Geoterm“ AB „Klaipėdos energija“ Lypkių rajoninė katilinė, UAB „Mestila“.

Pietrytinėje pusėje yra nedidelė Švepelių gyvenvietė/sodyba, kuri nuo įmonės teritorijos nutolusi apie 680 m atstumu. Artimiausias Klaipėdos miesto gyvenamasasis rajonas – Vingis, esantis pietvakarinėje jégainės pusėje. Atstumas nuo jégainės sklypo ribos iki artimiausio Vingio mikrorajono gyvenamojo daugiabučio namo yra apie 800 m. Iki artimiausio Rimbų gyvenvietės gyvenamo namo, esančio į pietryčius nuo jégainės sklypo ribos, yra 1,2 km. Šiaurės rytinėje pusėje yra Klaipėdos rajono gyvenvietė – Jakai. Nuo jégainės sklypo ribos iki artimiausio Jakų gyvenvietės gyvenamojo namo yra apie 1,3 km.

Artimiausia vaikų ugdymo įstaiga – Klaipėdos lopšelis-darželis „Dobiliukas“ (Vingio g. 9, Klaipėda), esantis už 900 km į pietvakarius nuo jégainės sklypo ribos, mokymo įstaiga – Klaipėdos mokykla-darželis „Pakalnute“ (I. Simonaitytės g. 15, Klaipėda), esanti į pietvakarių už 1,1 km nuo jégainės sklypo ribos, ir Klaipėdos Versmės vidurinė mokykla (I. Simonaitytės g. 2, Klaipėda), esanti į pietvakarių už 1,2 km nuo jégainės sklypo ribos, gydymo įstaiga – Kuncų ambulatorinės klinikos filialas (Kuncų g. 12-54, Klaipėda), esantis į pietus už 1,4 km nuo jégainės sklypo ribos.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Jégainės statybos ir veiklos teisinis pagrindas Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – Klaipėdos RAAD) 2009-06-16 raštu Nr. (9.14.5)-LV4-2997 priimtas sprendimas dėl biokuro ir atliekų termofikacinės jégainės statybos pasirinktoje vietoje. Taip pat Klaipėdos RAAD 2013-01-14 išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas Nr. (11.2)-30-171/2013 (toliau – TIPK leidimas). Jégainė veiklą Klaipėdoje pradėjo 2013-05-15.

Projektinis Jégainės katilo pakuros galingumas – 245 tūkst. tonų per metus, naudojant vidutiniškai 9 MJ/kg kaloringumo kurą (biokurą, išrūšiuotas komunalines ir nepavojingas pramoninės atliekas). TIPK leidime nurodyta, kad jégainėje leidžiamą deginti tik LR Klaipėdos regione surinktas, po antrinio rūšiavimo likusias nebetinkamas perdirbtai komunalines ir pramoninės atliekas. Remiantis TIPK leidimu, didžiausias leidžiamas deginti atliekų kiekis – 180 000 t/metus.

Jégainėje kaip pagalbinis kuras jégainės paleidimo ir stabdymo metu naudojamos gamtinės dujos. Jégainės darbo laikas – 8000 val./metus. Jégainė dirba 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę.

Pagal TIPK leidime nurodytą kuro sudėtį bendrame kuro balanse komunalinės ir gamybinės atliekos sudaro apie 70 proc., o biokuras – 30 proc. bendros kuro masės. Šiuo metu minėtos komunalinės ir pramoninės atliekos bei biokuras, kaip ir nurodyta TIPK leidime, energijos gamybai pagal sudarytas sutartis tiekama iš Klaipėdos regiono. Komunalinių atliekų tiekėjas UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“; pramoninių atliekų tiekėjai – Klaipėdos apskrityje veikiančios pramonės įmonės (UAB „Kuusakoski“, AB „Klaipėdos kartonas“, UAB „Mars Lietuva“, UAB „Ekonomus“). Biokuro tiekėjai – UAB „Pusbroliai“, UAB „Kietasis biokuras“, AB „Klaipėdos mediena“, UAB „Timbex“, UAB „Robmona“, UAB „Vudimeksus“, SIA/RAB „Sveaskog Baltfor“.

Ūkinės veiklos aprašymas

Pagal TIPK leidimo duomenis Jégainė priskiriama bendro atliekų deginimo įrenginiams. Jégaineje deginant biokurą, po antrinio rūšiavimo likusias nebetinkamas perdirbtai nepavojingas komunalines atliekas bei nepavojingas gamybos atliekas gaminama šilumos energija centralizuotai šildymo sistemai ir elektros energija. Termofikacinėje jégainėje sumontuotas 85 MW galingumo katilas. Gaminama 50 MW šilumos ir 20 MW elektros energijos, likęs kiekis – katilo nuostoliai (metinės termofikacinės jégainės efektyvumas 84-86%). Papildomai 15 MW šilumos pagamina išmetamujų dujų kondensatorius (FGC). Per metus jégainėje pagamina 140 GWh elektros energijos ir 400 GWh šilumos. Jégainėje gaminama elektros energija tiekama į AB LESTO eksplotuojamus elektros tinklus, o šiluma – AB „Klaipėdos energija“ eksplotuojamus šilumos tinklus. Termofikacinė jégainė pagamina apie 40% viso Klaipėdos miestui reikalingo šilumos kieko.

Termofikacinėje jégainėje pasirinkta katilo su ardynine pakura technologija. Išsiurbtas oras iš atliekų bunkerio patekės į katilą yra sudeginamas 850°C-1000°C ir aukštesnėje (1200°C) temperatūroje. 2013 m. vidutinė temperatūra katilo pakuroje buvo 1050 °C.

850°C yra minimali deginimo temperatūra. Reali degimo temperatūra yra gerokai aukštesnė – apie 1000°C ir aukštesnė (1200°C). Jégainėje įdiegta pusiau sausa išmetamujų dujų valymo sistema su kondensatoriumi šilumos utilizavimui. Siekiant sumažinti NO_x emisiją, katile įdiegta SNKV (selektyvaus nekatalitinio valymo) sistema. Lakiejí pelenai iš išmetamujų dujų pašalinami rankoviniu filtru. Išmetamujų dujų kondensatorius (FGC), skirtas išmetamujų dujų šilumai panaudoti šildymo sezono metu. Išvalytos dujos išmetamos į atmosferą per 70 metrų aukščio kaminą.

Naudojant degimo ant ardyno technologiją, specialaus naudojamų atliekų paruošimo nereikia. Esant poreikiui, jégainėje yra galimybė stambesnes atliekas susmulkinti. Siekiant sumažinti į aplinką išmetamų dulkių koncentraciją ir kvapus, oras iš priėmimo patalpos ir atliekų bunkerio yra paduodamas į degimo kamerą. Planinio jégainės stabdymo metu, siekiant atlirkti įrangos profilaktinius ir/arba remonto darbus, atliekų priėmimas yra nutraukiamas ir ištūstinamas kuro (atliekų ir biokuro mišinys) bunkeris. Nutraukus atliekų deginimą, likusių ant ardyno atliekų visiškam sudeginimui deginamos gamtinės dujos, panaudojant pagalbinių degiklių sistemą.

Nutraukus gamtinį dujų deginimą, oras iš atliekų priėmimo patalpos ir kuro bunkerio į aplinkos orą patenka per ant bunkerio stogo įrengtą ištraukiamąjį ventiliacinių sistemų su kvapus sugeriančiais aktyvuotos anglies filtrais. Atliekų priėmimo patalpa ir kuro bunkeris yra uždari, todėl kvapai į aplinką kitokiu būdu patekti negali. Kuro mišinys ruošiamas uždaramame, sandariame, betoniniame kuro bunkeryje. Svarstyklėmis sveriamama tiek įvažiuojanti, tiek išvažiuojanti transporto priemonė. Tokiu būdu nustatomas tikrasis atvežamų medžiagų (biokuro, atliekų ir kt.) svoris, kuris automatiškai išsaugomas elektroninėje duomenų apskaitos sistemoje. Taip pat specialiai įranga tikrinamas atvežamų atliekų radioaktyvumas, naudojant svérimo vietoje įrengtą stacionarų dozimetriją (radiacinį detektorių). Per mėnesį vieną kartą jégainėje yra atliekama vienos atsitiktinai parinktos atliekas atvežusios transporto priemonės krovinių turinio detali vizualinė patikra. Sunkvežimiais atvežtas biokuras, nepavojingos komunalinės atliekos po antrinio rūšiavimo bei nepavojingos gamybos atliekos išpilamos į kuro bunkerį. Bunkeryje yra įdiegta automatinė priešgaisrinė sistema – gaisro detektoriai, kuro temperatūros kontrolės sistema ir gaisro gesinimo lafetiniai švirkštai. Bunkeryje atskiriamos pašalinės medžiagos ir pavieniai stambiagabaričiai netinkami deginti daiktai. Kuro bunkeryje, greiferinio krano pagalba, sumaišomas biokuras ir nepavojingos komunalinės atliekos po antrinio rūšiavimo bei nepavojingos gamybos atliekos. Kitu greiferiniu kranu kuras paduodamas į piltuvą, iš kurio patenka į degimo kamерą. Energijos gamyba vyksta katile, kur degimo metu išsiskyrusi šiluma katile esantį vandenį paverčia garu, o garas, patekęs į turbiną, suka generatorių, kuris gamina elektros energiją.

Termofikacinę jégainę sudaro šie pagrindiniai įrenginiai ir statiniai: Jégainės pastatas (atliekų priėmimas, atliekų bunkeris; dirbtuvės; katilas su ardynine pakura; šlako sandėlis; valdymo blokas; turbina; vandens paruošimo blokas; pagalbiniai transformatoriai); dūmų valymo įrenginiai; chemikalų priėmimo zona; vamzdynų estakada; aušintuvės; vandens surinkimo baseinas; pagrindiniai transformatoriai; minkštinto vandens talpa; žalio vandens talpa; apsaugos postas; automobilinės svarstyklės; laukimo aikštelė sunkvežimiams; lengvujų automobilių parkavimo aikštelė; išorinė automobilių ir dviračių parkavimo aikštelė; elektros pastotė; lietaus nuotekų siurblinė; lietaus nuotekų valymo įrenginiai; buitinių – gamybinių nuotekų siurblinė; termofikacinių vandens apskaitos pastatas.

Planuojama veikla (ūkinės veiklos optimizavimas)

PAV atrankos dokumentacijoje nurodyta, kad pagal apsirūpinimo energetinę vertę turinčių ir deginimui tinkamų atliekų potencialą, Klaipėdos apskrityje per metus gali susidaryti apie 80-100 tūkst. tonų komunalinių atliekų. Jégainei TIPK leidime nustatyta 180 000 tonų per metus deginamų atliekų kiekiui pasiekti, atsiranda poreikis išplėsti po rūšiavimo likusių, tačiau energetinę vertę turinčių atliekų panaudojimo geografiją už Klaipėdos apskrities ribų.

Planuojama, kad po antrinio rūšiavimo likusios nepavojingos, nebetinkamos perdibti komunalinės ir nepavojingos pramoninės atliekos į Klaipėdos termofikacinię jégainę deginimui bus pristatomos ir iš kitų Lietuvos apskričių.

Pagal 2014-06-13 dokumentų rengėjo raštu Nr. V1-1476 pateiktą papildomą informaciją išplėtus atliekų tiekimo regioną Jégainėje būtų sunaudojama 180 000 t/metus nepavojingų komunalinių atliekų po pirminio ir antrinio išrūšiavimo bei nepavojingų gamybos atliekų (kuro kaloringumas 9 MJ/kg). Kaip papildomas kuras būtų naudojamas biokuras 75 000 t/metus (jo kaloringumas 9 MJ/kg). Pagal 2014-06-19 dokumentų rengėjo raštu Nr. V1-1528 pateiktą papildomą informaciją kietasis atgautasis kuras nebus naudojamas. Iš viso planuojama sudeginti 255 000 t/metus kuro ir numatomą pagaminti 638 GWh/metus energijos.

Nepavojingų komunalinių atliekų po antrinio rūšiavimo bei gamybos nepavojingų atlieku panaudojimo energijai gauti detalizavimas

Papildomoje PAV atrankos dokumentacijoje pateiktas nepavojingų komunalinių atliekų po antrinio rūšiavimo bei gamybos nepavojingų atliekų planuojamą panaudoti energijai gauti detalizavimas: augalų audinių atliekos (02 01 03); miškininkystės atliekos (02 01 07); vartoti ar perdibti netinkamos medžiagos (02 02 03); medžio žievės ir kamščiamedžio atliekos (03 01 01); pjuvenos, drožlės, skiedros, mediena, medienos drožlių plokštės ir fanera, nenurodyti 03 01 04 (03 01 05); medžio žievės ir medienos atliekos (03 03 01); mechaniskai atskirtas popierius ir kartono

atliekų virinimo brokas (03 03 07); perdirbtį skirtą popieriaus ir kartono rūšiavimo atliekos (03 03 08); sudėtinį medžiagą (impregnuoti tekstilės gaminiai, elastomerai, termoplastikai) atliekos (04 02 09); neperdirbtą tekstilės pluošto atliekos (04 02 21); perdirbtą tekstilės pluošto atliekos (04 02 22); kietosios atliekos nenurodytos 07-05-13 (07 05 14); absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai, nenurodyti 15 02 02 (likusios po antrinio rūšiavimo) (15 02 03); plastikai (likę po antrinio rūšiavimo) (16 01 19); kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys (16 01 22); neorganinės atliekos, nenurodytos 16 03 03 (16 03 04); organinės atliekos, nenurodytos 16 03 05 (16 03 06); medis (17 02 01); atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliava, gipso tvarsčiai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystykliai) (18 01 04); cheminės medžiagos, nenurodytos 18 01 06 (18 01 07); vaistai, nenurodyti 18 01 08 (18 01 09); atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (18 02 03); cheminės medžiagos, nenurodytos 18 02 05 (18 02 06); vaistai, nenurodyti 18 02 07 (18 02 08); iš anksto sumaišytos atliekos, sudarytos tik iš nepavojingų atliekų (19 02 03); degios atliekos, nenurodytos 19 02 08 ir 19 02 09 (19 02 10); nekompostuotos komunalinių ir panašių atliekų frakcijos (19 05 01); rūšiavimo atliekos (19 08 01); miesto buitinių nuotekų valymo dumblas (19 08 05); kitokio pramoninių nuotekų valymo dumblas, nenurodytas 19 08 13 (19 08 14); popierius ir kartonas (19 12 01); mediena, nenurodyta 19 12 06 (19 12 07); tekstilės dirbiniai (19 12 08); degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras) (19 12 10); kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius), nenurodytos 19 12 11 (19 12 12); kitos biologiškai nesuyrančios atliekos (20 02 03); turgaviečių atliekos (20 03 02); didžiosios atliekos (20 03 07).

Jégainės veikloje naudojamos šios medžiagos: amoniakinis vanduo (NH_4OH), bus laikomas 50 m^3 talpos rezervuare ir naudojamas deginimo įrenginyje NO_x sumažinimui ir vandens paruošimui, planuojama per metus sunaudoti 1480 t šio tirpalio; negesintos kalkės (CaO) bus laikomas apie 85 m^3 talpos silose, naudojamos pusiau sauso dūmų valymo įrenginiuose įrenginio eksploatacijos etape SO_2 , HCl , HF , Hg ir dioksinams iš dūminiu dujų absorbuoti/adsorbuoti, planuojama sunaudoti 3000 t šios medžiagos; aktyvuota anglis bus laikoma apie 22 m^3 talpos silose, kaip ir negesintos kalkės bus naudojama pusiau sauso dūmų valymo įrenginiuose įrenginio eksploatacijos etape, planuojama sunaudoti 150 t šios medžiagos; kaustinė soda ($NaOH$) bus laikoma 10 m^3 talpykloje ir naudojama dūmų valymo įrenginiuose, kaip dūminėse dujose esančio H_2S surišanti medžiaga, planuojama sunaudoti 120 t šios medžiagos; natrio chloridas ($NaCl$) bus naudojamas maitinimo vandens paruošimui, planuojama sunaudoti 40 t šios nedžiagos; natrio fosfato (Na_3PO_4) tirpalas (5 %) bus naudojamas maitinimo vandens paruošimui, planuojama sunaudoti 1,5 t šios medžiagos; glikolio vandeninis tirpalas (40 %) bus naudojamas tik uždaros sistemas pildymui (aušinimo įrenginiuose ir jégainės atskirų pastatų šildymo sistemose), planuojamas vienkartinis sistemų užpildymas iki 100 m^3 per metus. Taip pat naudojami elektrodai OK-48 10 kg, techninis argonas 150 l, propanas 150 l, butanas 150 l, deguonis 150 l.

Jégainėje vienu metu saugomų pavojingų cheminių medžiagų kiekiai neviršija tam tikroms medžiagų kategorijoms nustatyto pavojingo ribinio kieko ir Jégainė nepriskirta prie pavojingų objektų.

Nuotekų susidarymas ir tvarkymas

Jégainėje susidaro: $2,8\text{ m}^3/\text{h}$; $8,25\text{ m}^3/\text{parą}$; $2764\text{ m}^3/\text{metus buitinių nuotekų}$; $1,55\text{ m}^3/\text{h}$; $37,2\text{ m}^3/\text{parą}$; $12400\text{ m}^3/\text{metus gamybinių nuotekų po grindų plovimo}$; $4,63\text{ m}^3/\text{h}$; $111,1\text{ m}^3/\text{parą}$; $37000\text{ m}^3/\text{metus gamybinių nuotekų po demineralizuoto vandens gamybos}$; $11,4\text{ m}^3/\text{h}$; $273,6\text{ m}^3/\text{parą}$; $91200\text{ m}^3/\text{metus demineralizuoto vandens gamybinių nuotekų}$; apie $10000\text{ m}^3/\text{metus}$ sąlyginai švarių nuotekų po gaisrinės įrangos testavimo, kurios patenka į paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo sistemą; apie $5516\text{ m}^3/\text{metus}$ paviršinių nuotekų nuo pastatų stogų; apie $1771\text{ m}^3/\text{metus}$ paviršinės nuotekos nuo vejų ir skaldos dangų; apie $5027\text{ m}^3/\text{metus}$ paviršinių nuotekų nuo asfaltuotų dangų.

Buitinės nuotekos ir gamybinės nuotekos, nustatyta tvarka atlikus jų užterštumo patikrą (atlieka AB „Klaipėdos vanduo“ nuotekų tyrimo laboratorija), išleidžiamos į AB „Klaipėdos vanduo“ eksploatuojamus miesto buitinių nuotekų tinklus.

Patalpų grindų plovimo vanduo išleidžiamos į būtinį nuotakyną. Plaunant gamybines patalpas (katilinę, turbinos salę ir pan.) nuotekos išleidžiamos per LABKO valymo įrenginius (našumas 6 l/s), plaunant administracines patalpas nuotekos tiesiogiai išleidžiamos į būtinį nuotekų nuotakyną.

Paviršinės nuotekos nuo termofikacinės jégainės teritorijos surenkamos centralizuotai ir valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose (LABKO Bypass, našumas – 40 l/s), perpumpuojamos į vandens surinkimo baseiną ir palaipsniui pagal suderintas sąlygas išleidžiamos į Kretainio upelį.

Gaisrinės įrangos testavimo nuotekos, kurios yra sąlyginai švarios, per paviršinių nuotekų surinkimo sistemą išleidžiamos į Kretainio upelį.

Atliekos

Planuojamos ūkinės veiklos metu Klaipėdos termofikacinės jégainės eksploatavimo metu susidarys pavojingos ir nepavojingos atliekos. Kuro deginimo metu susidaro šios nepavojingos atliekos: dugno pelenai (šlakas) ir garo katilų dulkės (katilo pelenai).

Dugno pelenai (šlakas) (19 01 12), laikinai saugomi 400 m³ talpos šlako sandėlyje, o po to perduodami atliekų tvarkytojams/ arba šalinami sąvartyne/ arba pagal galimybes panaudojami kelių ir geležinkelio statybos pramonėje. Dugno pelenai (šlakas) iš pelenų kanalo pašalinami mechanizuotais žertuvais ir pelenų transporteriu, o iš po ardyno išbyra pro specialias angas tiesiai ant transporterio. Planuojama, kad technologiniame procese susidarys 64 100 t/metus dugno pelenų ir šlako atliekų. Šlako tvarkymo metu iš dugno pelenų atskiriamos medžiagos, kuriose yra geležies ir kurios bus perduodamos atliekų tvarkytojams arba metalo supirkimo įmonėms. Numatoma, kad susidarys 3500 t/metus dugno pelenų, kuriuose yra geležies, tai pat apie 1,7 t/metus kitaip neapibrėžtų atliekų (išsilydžiusio aliuminio gabaliukai).

Garo katilų dulkės (katilo pelenai) (19 01 16) bus laikomos atskirame uždarame katilo pelenų bunkeryje, kurio talpa apie 90 m³. Katilo pelenai bus iškraunami į specialų transportą ir išvežami į sąvartyną arba pagal galimybę panaudojami cemento pramonėje. Planuojama, kad technologiniame procese susidarys 2260 t/metus garo katilo dulkės (katilo pelenų), kurios bus perduodamos atliekų tvarkytojams. Dūmų valymo procese susidaro pavojingos atliekos: lakieji pelenai ir išmetamosioms dujoms valyti naudota aktyvuota anglis.

Dūmų dujų valymo proceso metu susidarys lakieji pelenai (19 01 13*) 8500 t/metus, jie pateks į atskirą uždarą galutinio produkto 300 m³ talpos bunkerį. Susidariusios atliekos, bus perduodamos licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams. Išmetamosioms dujoms valyti naudota aktyvuota anglis (19 01 10*) pateks į didmaišius. Planuojama, kad minėtų atliekų susidarys 0,85 t/metus, jos perduodamos licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams.

Vykstant planuojamą ūkinę veiklą, teritorijoje taip pats susidarys šios atliekos: paviršinių (lietaus) nuotekų valymo proceso metu susidarės vandens separatorių kietosios atliekos/ žvyro gaudyklės ir naftos produktai (apie 1 t/metus), kurios bus perduodamos licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams; įmonės pagalbiniai ūkyje susidariusios atliekos, kurios bus perduodamos licencijuotiems atliekų tvarkytojams. Taip pat vykdant planuojamą ūkinę veiklą įmonės administraciniėse-gamybinėse patalpose planuojama, kad susidarys stiklas, dienos šviesos lempos, baterijos ir akumuliatoriai. Pastarosios atliekos bus perduodamos licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams.

Išplėtus energijos gamybai tinkamų atliekų panaudojimo geografiją, UAB „Fortum Klaipėda“ svarsto kelis galimus šių deginimo liekanų tvarkymo variantus. Pirmas variantas – šlakas perduodamas išoriniam atliekų tvarkytojui, kuris gautą šlaką apdoroja, specifikuoja pagal atitinkamo standarto reikalavimus ir nukreipia antriniam panaudojimui (pvz. kelių tiesime, sąvartynų įrengime, statybų pramonėje ir kt.). Antras variantas - šlakas ir pelenai grąžinami šalinimui į regiono, iš kurio buvo atvežtos atliekos, sąvartyną. Trečias variantas – susidarės šlakas ir pelenai, Klaipėdos RATC sutikus, pagal artumo principą šalinami artimiausiaiame Klaipėdos regiono sąvartyne.

J aplinkos orą išmetami teršalai

Esama padėtis

UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės eksploatavimui Klaipėdos RAAD išduotame TIPK leidime nustatyti stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fiziniai duomenys ir tarša į aplinkos orą. Vykdant ūkinę veiklą į aplinkos orą leista išmeti 398,311 t/metus teršalų.

Planuojama padėtis po Jégainės eksploatacinio režimo veiklos optimizavimo

Remiantis papildomoje PAV atrankos dokumentacijoje pateiktais duomenimis termofikacinei jégainei veikiant 100 % pajėgumu numatomas vidutinis dūmų kiekis – 64,40 Nm³/s. Remiantis šiuo dūmų kiekiu apskaičiuoti išmetamą teršalų kiekiei Jégainei veikiant 100 % pajėgumu. Taip pat įvertinta transporto priemonių įtaka aplinkos oro taršai.

Atlikus išmetamą į aplinkos orą teršalų vertinimą pagal 2014 m. atliktos Jégainės aplinkos oro taršos šaltinių ir jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos duomenis, numatoma, kad optimizavus Jégainės eksploatacinį režimą į aplinkos orą bus išmetama 536,429 t/metus teršalų. Išmetamų teršalų skaidos aplinkos ore matematinis modeliavimas atliktas naudojant AEROMOD modelį.

Išmetamų teršalų skaidos aplinkos ore rezultatai (nevertinant foninio užterštumo): anglies monoksido 8 valandų pažemio koncentracija 71,42 µg/m³ (0,007 ribinės vertės (toliau – RV)); azoto dioksidų didžiausia 1 valandos pažemio koncentracija 8,55 µg/m³ (0,04 RV), o vidutinė metinė koncentracija 0,64 µg/m³ (0,02 RV); kietujų dalelių (KD₁₀) ilgalaikė 24 valandų pažemio koncentracija 0,33 µg/m³ (0,01 RV), vidutinė ilgalaikė metinė pažemio koncentracija 0,09 µg/m³ (0,002 RV); kietujų dalelių (KD_{2,5}) vidutinė ilgalaikė metinė pažemio koncentracija yra 0,05 µg/m³ (0,002 RV); sieros dioksidu didžiausia galima 24 valandų pažemio koncentracija 7,46 µg/m³ (0,06 RV), o 1 valandos koncentracija 12,12 µg/m³ (0,03 RV); lakių organinių junginių 0,5 val. pažemio koncentracija 1,44 µg/m³ (0,000288 RV); vandenilio chlorido 0,5 val. pažemio koncentracija 3,27 µg/m³ (0,02 RV); vandenilio fluorido 0,5 val. pažemio koncentracija 0,13 µg/m³ (0,01 RV); amoniako 0,5 valandos pažemio koncentracija 0,66 µg/m³ (0,0022 RV); bendra kadmio ir talio metų koncentracija 0,00033 µg/m³ (0,07 RV), bendra stibio, arseno, švino, chromo, kobalto, vario, mangano, nikelio ir vanadžio metų vidurkinio laiko intervalo pažemio koncentracija 0,00329 µg/m³ (0,55 RV); gyvsidabrio 0,5 val. pažemio koncentracija 0,00196 µg/m³ (0,00218 RV); kitų teršalų (dioksinai ir furanai) koncentracijos buvo mažesnės ir sudarė 6,54·10⁻¹⁵ (6,54·10⁻¹⁶).

Išmetamų teršalų skaidos aplinkos ore rezultatai (vertinant foninį užterštumą): anglies monoksido 8 valandų pažemio koncentracija 373,42 µg/m³ (0,04 RV); azoto dioksidu didžiausia 1 valandos pažemio koncentracija 21,15 µg/m³ (0,11 RV), o vidutinė metinė koncentracija 13,24 µg/m³ (0,33 RV); kietujų dalelių (KD₁₀) ilgalaikė 24 valandų pažemio koncentracija 31,73 µg/m³ (0,63 RV), vidutinė ilgalaikė metinė pažemio koncentracija 31,49 µg/m³ (0,79 RV); kietujų dalelių (KD_{2,5}) vidutinė ilgalaikė metinė pažemio koncentracija yra 20,45 µg/m³ (0,82 RV); sieros dioksidu didžiausia galima 24 valandų pažemio koncentracija 9,11 µg/m³ (0,07 RV), o 1 valandos koncentracija 13,77 µg/m³ (0,04 RV); lakių organinių junginių 0,5 val. pažemio koncentracija 243,81 µg/m³ (0,05 RV).

Monitoringas

Jégainėje įrengta išmetamų į aplinkos orą teršalų automatinė monitoringo sistema GASMET CEMS II, atitinkanti Lietuvos standartą LST EN 14181:2004 „Stacionarių šaltinių išmetamieji teršalai. Automatinių matavimo sistemų kokybės užtikrinimas“. Stacionaraus taršos šaltinio (kamino) išmetamujų teršalų matavimas atliekamas vadovaujantis LST EN 15259:2008 „Oro kokybė. Stacionarių šaltinių išmetamujų teršalų matavimas. Reikalavimai, keliami matavimo skerspjūviams ir vietoms bei matavimo tikslams, planui ir ataskaitai“.

Minėta monitoringo sistema leidžia pastoviai nepertraukiamai kontroliuoti išmetamų teršalų (NO_x, CO, HF, dulkės (bendras kiekis), bendroji organinė anglis (BOA), SO₂, N₂O ir HCl) koncentraciją išmetamuose per kaminą dūmuose.

Vadovaujantis termofikacinei jégainei išduoto TIPK Leidimo, II skyriaus 19.2 poskyriu ir aplinkos monitoringo programos VI skyriaus reikalavimais, visuomenei turi būti pateikiami 24 val. išmetimų vidurkiai, kurie turi būti talpinami įmonės internetinėje svetainėje. Nuo š. m. vasario 1 d. i 24 val. išmetimų ataskaitą yra įtraukta ir katilo kūryklos temperatūra.

Siekiant užtikrinti valymo įrenginių veikimo efektyvumo kontrolę, dūmų valymo sistemoje įrengta atskirų valymo įrenginių kontrolės bei matavimo prietaisų sistema, pastoviai pranešanti apie veiklos eigą bei sutrikimus. Taip pat yra vykdoma kalkių dozavimo, temperatūros rankoviniame filtre, valymo impulsų valdymo, recirkuliacinių dulkių kiekiečio, aktyvuotos anglies dozavimo, prapūtimo oro temperatūros bei kalkių gesinimo kontrolė.

Transporto srautai ir triukšmo vertinimas

Esama padėtis

Pagal kuro sudėtį bendrame kuro balanse komunalinės ir gamybinės atliekos sudaro apie 70 proc., o biokuras – 30 proc. nuo bendros reikalingos kuro masės (245 000 t). Jégainė aptarnaujančiam skirtinį rūsių transportui, vertinimui buvo numatytos ir skirtinios judėjimo teritorijoje trajektorijos. Buvo planuojama, kad į teritoriją atvažiuos 15 lengvųjų automobilių, 100 sunkiasvorį 8 t talpinančių konteinerinių automobilių, maždaug 15 sunkiasvorį 30 t biokuro talpinančių vilkikų, apie 5 vilkikus išvežančius pavojingas atliekas ir 1 vilkikas gebantis pervežantis chemikalus per darbo dieną.

Po Jégainės eksploatacinio režimo veiklos optimizavimo

Igyvendinlus planuojamą Jégainės eksploatacinio režimo veiklos optimizavimą, nedidinant atliekų dalies kuro balanse ir biokuro metinio sunaudojimo, t. y. pasilikant prie TIPK leidime nustatyto rodiklių, planuojamos ūkinės veiklos triukšmo poveikis gyvenamajai aplinkai bus toks pat kaip ir nustatytas Biokuro ir atliekų termofifikacinės jégainės statybos Klaipėdoje PAV ataskaitoje 2009 m.

Kvapų vertinimas

Vykdomas ūkinė veiklą kvapą turinčios medžiagos kuro sandėlyje (atliekų ir biokuro bunkeryje). Kuro sandėlyje nuolat palaikomas neigiamas slėgis. Oras iš kuro sandėlio yra siurbiamas ir paduodamas į katilą degimui palaikyti. Planinių ir neplaninių jégainės stabdymų metu, kai katilas neveikia – oras iš kuro sandėlio yra siurbiamas ir praėjės oro valymo įrenginius (sintetinis filtras+aktyvuota anglis) yra išmetamas į aplinką. Po oro valymo įrenginių į aplinkos orą patenka amoniako, kietųjų dalelių, lakių organinių junginių ir sieros vandenilio.

Pagal atlikto sieros vandenilio kvapo skliaudos modeliavimo rezultatus numatoma maksimali koncentracija aplinkos ore – 0,00001 mg/m³, t. y. 0,02 RV.

Sanitarinė apsaugos zona

UAB „Fortum Klaipėda“ termofifikacinei jégainei detaliuoju planu „Žemės sklypo Kretainio g. 3, Klaipėdoje detalus planas“, parengtu 2010 metais, nustatyta 150 m sanitarinė apsaugos zóna.

Saugomos teritorijos ir kultūros paveldo objektai

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija ir jos apylinkės nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitų saugomų gamtinės teritorijų bei jų apsaugos zonų ribas. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija yra Kuršių nerijos nacionalinis parkas, nutolęs 3,96 km vakarų kryptimi. Smeltės botaninis draustinis nuo planuojamos ūkinės veiklos vietas nutolęs 4,06 km atstumu pietvakarių kryptimi.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijai artimiausios kultūros paveldo vertybės yra: Gedminų dvaro namas (unikalus objekto kodas 236), nutolęs 1,31 km atstumu pietvakarių kryptimi; Švepelių k. senosios kapinės (unikalus objekto kodas 24360), nutolusios 1,39 km atstumu rytų kryptimi; Bandužių senovės gyvenvietė II (unikalus objekto kodas 31843), nutolusi 1,67 km atstumu pietų kryptimi; Bandužių kapinynas (unikalus objekto kodas 12067), nutolęs 1,7 km atstumu pietų kryptimi; Sudmantų k. antrosios senosios kapinės vad. Maro kapeliais (unikalus objekto kodas 22063), nutolusios 1,88 km atstumu šiaurės vakarų kryptimi; Mišeikių, Mišeikių pilkapynas (unikalus objekto kodas 24262), nutolęs 3,13 km atstumu šiaurės rytų kryptimi.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija ir jos apylinkės nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitų saugomų gamtinės teritorijų bei jų apsaugos zonų ribas.

Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija yra Kuršių nerijos nacionalinis parkas, nutolęs 3,96 km vakarų kryptimi.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

PAV dokumentų rengėjas UAB „Sweco Lietuva“ 2014 m. kovo 27 d. raštu Nr. V1-834 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros priimtos atrankos išvados persvarstymo“ pateikė prašymą persvarstyti Atrankos išvadą. Pagrindiniai rašte nurodyti motyvai:

- pagal atlikto išmetamų teršalų skliaudos aplinkos ore modeliavimo rezultatus, teršalų koncentracijos aplinkos ore, įvertinus fonių užterštumą, neviršija ribinių verčių;
- atliktas išsamus planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui įvertinimas;
- dokumentų rengėjų žiniomis, nei savivaldos, nei valstybinės aplinkos ir sveikatos priežiūros institucijos oficialią nusiskundimą iš visuomenės dėl jégainės veiklos nėra gavę; atliekant Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano projekto sprendinių įgyvendinimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos pristatymą ir aptarimą su visuomene, nebuvo gauta nei vieno prieštaravimo plane numatytomis įgyvendinti strateginėms atliekų naudojimo, tame tarpe ir atliekų naudojimo energijai gauti, priemonėms. Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano projekto sprendinių įgyvendinimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje įvertinti socialiniai-ekonominiai aspektai.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

UAB „Fortum Klaipėda“ atstovai Tomas Eikinas, Vitalijus Žuta, Jonas Saladžius; UAB „Sweco Lietuva“ atstovai Aidas Vaišnoras, Antanas Jurkonis, Justinas Musteikis; Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos atstovė Daiva Berankienė; Klaipėdos visuomenės sveikatos centro atstovė Alma Mikutytė; Aplinkos apsaugos agentūros atstovai Vytautas Krušinskas, Milda Račienė, Tomas Žigaras; Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento atstovai Andrius Kairys, Mindaugas Vaišvila, Vidas Balionis, Daiva Plokštinė, Vladimiras Misenka.

PAV subjektų, PAV dokumentų rengėjo, planuojamas ūkinės veiklos užsakovo ir atsakingos institucijos susitikimas motyvuotų pasiūlymų ir atrankos išvados persvarstymas (toliau – Posėdis) įvyko 2014 m. balandžio 30 d. 13⁰⁰ val. Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento posėdžių salėje, adresu Birutės g. 16, Klaipėda. Posėdžio metu nutarta:

- PAV atrankoje pateikti planuojamų deginti atliekų kiekį nurodant informaciją dėl kokių priežasčių keičiamas energetinę vertę turinčių atliekų kiekis (lyginant su Atrankos išvadoje pateikta informacija).
- Pagal planuojamus veiklos pakeitimų PAV atrankoje įvertinti poveikį aplinkos komponentams bei visuomenės sveikatai.
- PAV atrankoje įvertinti dugno pelenų ir šlako tvarkymo alternatyvas aplinkosauginiu ir socialiniu-ekonominiu aspektu.
- PAV atrankoje pateikti planuojamų deginti atliekų sąrašą vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. 217 „Atliekų tvarkymo taisyklės“ 1 priedu.
- PAV atrankos medžiaga pateikti derinti planuojamas ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo subjektams ir gavusi jų išvadas pateikti derinti Aplinkos apsaugos agentūrai.

Minėto Posėdžio protokolas pasirašytas 2014 m. gegužės 7 d., protokolo Nr. A7-36. Dokumentų rengėjas UAB „Sweco Lietuva“ 2014 m. gegužės 16 d. raštu Nr. V1-1198, 2014 m. birželio 13 d. raštu Nr. V1-1471 pateikė papildomą informaciją PAV subjektams.

8. Pastabos ir pasiūlymai:

8.1 Veiklos vykdymo metu veiklos vykdytojas privalės tinkamai stebėti ir vertinti faktiškai daromą poveikį aplinkai (vykdyti reikalavimus atitinkantį aplinkos monitoringą) bei sudaryti salygas visuomenei ir suinteresuotoms institucijoms susipažinti su poveikio aplinkai rodikliais.

8.2. Vykdomas veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje PAV atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

8.3. Veiklos vykdytojas bet kokiui atveju privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reglamentavimui.

8.4. Veiklos vykdytojas Jégainę privalo eksploatuoti taip, kaip nustatyta Europos Sąjungos informaciniame dokumente „European Commision Reference Document on Best Available Techniques for Waste Incineration, August 2006”.

8.5. Jégainėje draudžiama deginti pavojingas atliekas, atskirai surinktas tinkamas perdirbtai arba kitaip naudoti (išskyrus naudojimą energijai gauti) komunalines bei gamybos atliekas.

8.6. Vykdant veiklą Jégainėje vadovautis Lietuvos Respublikos laisvujų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimais.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1. Dokumentų rengėjo UAB „Sweco Lietuva“ 2014-06-13 raštu Nr. V1-1476 ir 2014-06-19 raštu Nr. V1-1528 pateiktoje papildomoje informacijoje PAV atrankai, nurodoma, kad planuojamos ūkinės veiklos užsakovas atsisako planų dėl planuojamų deginti atliekų kiekių didinimo ir kietojo atgautojo kuro naudojimo. UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės eksploatacinio režimo optimizavimas numatomas išplečiant atliekų tiekimo regioną.

9.2. Pagal atlirką išmetamą į aplinkos orą teršalų vertinimą, naudojant 2014 m. atlirkos aplinkos oro taršos šaltinių ir jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos duomenis, numatoma, kad optimizavus Jégainės eksploatacinį režimą į aplinkos orą išmetamą teršalų metiniai kiekiai padidės, tačiau išmetamą teršalų koncentracijos aplinkos ore neviršys žmonių sveikatai ir aplinkai nustatytų ribinių verčių.

9.3. PAV subjektai pateikė išvadas, kad planuojamai ūkinei veiklai, UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės (Kretainio g. 3, Klaipėda) eksploatacinio režimo optimizavimas, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

10. Priimta galutinė atrankos išvada – planuojamai ūkinei veiklai, UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės (Kretainio g. 3, Klaipėda) eksploatacinio režimo optimizavimas, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamas Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atlirką visuomenės supažindinimą.

Jūs turite teisę apskusti šią galutinę atrankos išvadą Vilniaus apygardos administraciniams teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) arba Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) per vieną mėnesį nuo šios galutinės atrankos išvados įteikimo Jums dienos.

Direktorius pavaduotoja,
pavaduojanti direktorių

Aldona Margerienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2014-06-23
ADRESATU SARAŠAS

RAŠTO NR. (2.6)-A4-2565

UAB „Fortum Klaipėda“
Kretainio g. 3, 94103 Klaipėda
El. p. fortum.klaipeda@fortum.com

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai
Liepų g. 11, 91502 Klaipėda
El. p. administracija@klaipeda.lt

Klaipėdos visuomenės sveikatos centrai
Liepų g. 17, 92138 Klaipėda
El. p. info@klaipedosvsc.sam.lt

Kultūros paveldo departamento priė Kultūros ministerijos
Klaipėdos teritoriniam padaliniui
Tomo g. 2, 91245 Klaipėda
El. p. klaipeda@heritage.lt

Klaipėdos apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai
Trilapio g. 5, 92191 Klaipėda
El. p. klaipeda.pgv@vpgt.lt

Žiniai:
Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KLAIPĖDOS SKYRIUS**

Bludželinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Birutės g. 16, LT-91204 Klaipėda, tel. (8 46) 46 6466, faks. 8 7066 2000, el.p. klaipedos.skyrius@aaa.am.lt,
<http://gamta.lt>.

UAB „Fortum Klaipėda“
El. p.: fortum.klaipeda@fortum.com

2014-11-26
I

Nr. (15.3)-A4- 7629
Nr.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos
departamentui

Kopija
UAB „Sweco Lietuva“
El. p.: info@sweco.lt

DĖL SPRENDIMO IŠDUOTI UAB „FORTUM KLAIPĖDA“ TIPK LEIDIMA

Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Klaipėdos skyrius (toliau – Klaipėdos skyrius), vadovaudamas Aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528 patvirtintų Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių 79 punktu, priima sprendimą išduoti Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą (toliau – Leidimas) eksplotuoti UAB „Fortum Klaipėda“, Kretainio g. 3, Klaipėdos m.

Šis Leidimas parengtas pagal 2014-10-10 gautą ir pagal Klaipėdos skyriaus 2014-09-05 pastabas patikslintą paraišką leidimui gauti (toliau – Paraiška). Paraiška leidimui gauti 2014-08-25 su Klaipėdos visuomenės sveikatos centru. Visuomenė apie gautą paraišką informuota 2014-08-07 dienraštyje „Vakarų ekspresas“ ir Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje. Nei iš suinteresuotos visuomenės, nei iš Klaipėdos miesto savivaldybės, nei iš Klaipėdos visuomenės sveikatos centro pastabų dėl paraiškos turinio arba dėl leidimo reikalavimų nustatymo nebuvo gauta. Susirašinėjimo su institucijomis medžiaga, skelbimas spaudoje ir kita papildoma informacija yra pridedama prie paraiškos ir laikoma Klaipėdos skyriuje, adresu Birutės g. 16, Klaipėda.

Klaipėdos skyrius paraišką priėmė 2014-10-28 (raštas Nr. (15.3)-A4-6601). Sprendimas išduoti leidimą eksplotuoti UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinę jégainę pagrįstas tuo, kad Paraiška leidimui gauti po Klaipėdos skyriaus pastabų atitiko LR aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528 patvirtintų Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių (toliau – TIPK taisyklių) nuostatas, Poveikio aplinkai vertinimo aspektus ir rezultatus bei kitus Lietuvos Respublikos teisės aktus.

Gamybos būdų aprašymai atliekų priėmimui ir apdorojimui palyginti su ES GPGB informaciniu dokumentu, skirtu atliekų apdorojimui.

Leidimo reikalavimai nustatyti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir geriausią tokijų įrenginių įrengimo ir eksplotavimo ES praktiką, netaikant išimčių, numatyti TIPK taisyklių 51 punkte.

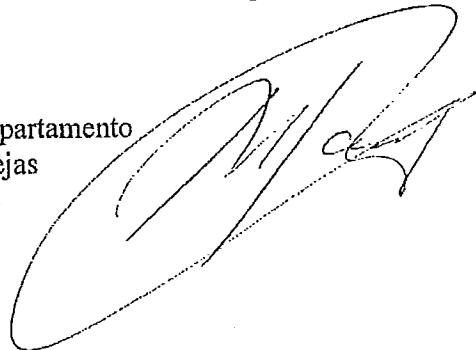
Leidimui suteiktas numeris KL.1-3/2014.

Jūs turite teisę apskursti šį sprendimą Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius) arba Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402, Vilnius) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo Jums dienos.

PRIDEDAMA: TIPK leidimas, 50 lapų (be priedų) (pateikiamas tik pirmam ir antram adresatui).

Taršos ir prevencijos departamento
Klaipėdos skyriaus vedėjas

Mindaugas Vaišvila

)

Mindaugas Vaišvila, tel. 8 46 466466, el. p.: mindaugas.vaisvila@aaa.am.lt